

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/66/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2516204534
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2516204534.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členky senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného: JUDr. Barbora Korenecová, advokátkou so sídlom Slnecná 765/3, Malinovo, proti žalovanému: F. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom M. ulica XXX/XX, C., adresa na doručovanie: S. XX, C. XXXX, B., o zaplatenie 984,- Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 15C/182/2016-145 zo dňa 15. júna 2021, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom označeným v záhlaví (druhým v poradí) súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol, II. výrokom rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil s použitím a citáciou § 497 Obchodného zákonníka, § 420, § 442 Občianskeho zákonníka, § 288 ods. 1 Trestného poriadku, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 9.6.2013 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), s poukazom aj na procesné ustanovenia § 193, § 255 ods. 2, § 262 Civilného sporového poriadku.

3. Okresný súd vychádzal zo skutkových zistení, že žalobca ako veriteľ uzavrel so žalovaným ako spotrebiteľom dňa 28.5.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 208700128, na základe ktorej sa žalobca zaviazal pri podpise zmluvy poskytnúť žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver v hotovosti k rukám žalovaného (prevzatie peňažných prostriedkov potvrdil žalovaný na zmluve podpisom) vo výške 500,- Eur, pričom žalovaný sa zaviazal poskytnuté finančné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 484,- Eur, teda zaplatiť celkovú čiastku 984,- Eur. Podľa zmluvy celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom sú tvorené súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru (195,75 Eur) a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy (288,25 Eur) ako poplatok. Celkovú čiastku 984,- Eur sa žalovaný zaviazal zaplatiť do 12.5.2014, kedy nastane termín konečnej splatnosti úveru. Výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) bola v zmluve uvedená vo výške 96,80 %. Výška priemernej hodnoty RPMN bola v zmluve uvedená vo výške 39,20 %. Peňažné prostriedky boli poskytnuté na iný účel ako na výkon povolania alebo podnikania. Žalovaný súhlasil s tým, že bol oboznámený s obsahom zmluvy ako i so Všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy. Zároveň strany

uzavreli dňa 28.5.2013 Dohodu o plnení v splátkach k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 208700128 zo dňa 28.5.2013, podľa ktorej sa zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 208700128 zo dňa 28.5.2013 mení tak, že spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi uhradiť celkovú čiastku 984,- Eur v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 82,- Eur, vždy k 12. kalendárnemu dňu v mesiaci počnúc dňom 12.6.2013. Súčasne bolo uvedené, že spotrebiteľ berie na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) úveru je vo výške 304,10 %. Podľa bodu 12. Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru v prípade nesplatenia spotrebiteľského úveru vznikne spotrebiteľovi povinnosť okamžite splatiť celý dlh. Trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/6/2015 zo dňa 18.2.2015 (právoplatný dňa 17.4.2015) bol žalovaný uznaný za vinného (okrem iného) za pokračovací prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe (podstatnej časti), že dňa 28.5.2013 uzavrel úverovú zmluvu č. 208700128 so spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 500,- Eur, pričom pri uzatváraní úverovej zmluvy predložil sfaľované potvrdenia o tom, že je zamestnaný, čo však nebola pravda, nakoľko bol v tom čase nezamestnaný a nemal dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru, úver nemal v úmysle splácať a ani ho nesplácal, čím žalobcovi spôsobil škodu v celkovej výške 500 Eur. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku bola poškodená spoločnosť: Pohotovosť, s.r.o. (žalobca v tomto konaní) odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

4. Vecne uzavrel, že pri posudzovaní nároku žalobcu na náhradu škody voči žalovanému pri viazanosti skutkovými okolnosťami vymedzenými v trestnom rozkaze, ktorým bol žalovaný uznaný za vinného dospel k záveru, že z tohto jednoznačne vyplýva protiprávny úkon žalovaného ako aj vznik škody, ktorá je v príčinnej súvislosti s takýmto protiprávnym úkonom a neposlednom rade aj výška škody 500,- Eur. Nakoľko žalobca si v predmetnom konaní uplatnil celkovo 984,- Eur bolo nevyhnutné preskúmať, či žalobcovi vznikla škoda vyššia ako istina poskytnutého úveru, ktorá mu už bola skorším právoplatným rozsudkom priznaná. Ohľadne preukázania škody vyššej ako 500,- Eur dôkazné bremeno žalobca neunesol. Obsahom zmluvy zo dňa 28.5.2013 je záväzok žalovaného zaplatiť v 12-tich 82,- Eur splátkach - istinu úveru 500,- Eur a celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 484,- Eur, ktoré sú tvorené súčtom úroku 195,75 Eur (39,15 %) a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy (administratívny poplatok) v sume 288,25 Eur. Je zrejmé, že hospodársky účel úroku a celého administratívneho poplatku je totožný a medzi jeho formalizovanými časťami „úrok“ a „úhrada nákladov“ nie je žiaden podstatný hospodársky rozdiel. Obe plnenia podľa názoru súdu sledujú pokryť náklady veriteľa a poskytnúť mu primeraný zisk za prenechanie peňažných prostriedkov dlžníkovi. Okrem toho „náklady na vypracovanie zmluvy“ nemožno považovať ani za poplatok v zmysle § 499 Obchodného zákonníka, keďže podľa už uvedeného nemožno zmluvu z 28.5.2013 považovať za zmluvu o úvere. Na obe plnenia treba pozerať ako na jedno plnenie, teda na úrok (v širšom zmysle), ktorý je dohodnutý nie sadzbou 39,15 % ale 96,8 % ročne. Takáto výška úroku resp. poplatku nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom (odmeny za prenechanie peňažných prostriedkov) však odporuje dobrým mravom, a to napriek tomu, že pohľadávka na splatenie poskytnutého úveru nie je zabezpečená žiadnym zabezpečovacím prostriedkom a že je poskytnutá v relatívne nízkej sume, takže aj každý úrok sa prejaví relatívne vyššou percentuálnou sadzbou (porov. napr. uznesenie NS SR sp. zn. 6MObdo 5/2009). V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Úroková sadzba (odmena) 96,8 % istiny v priebehu jedného roka je podľa názoru súdu neprijateľná, pretože predstavuje takmer dvojnásobné zhodnotenie peňažných prostriedkov na ročnej báze. V relevantnom čase sa pritom podľa všeobecne známych údajov inflácia v Slovenskej republike pohybovala na jednociferej úrovni (1-3 % ročne). Podľa internetovej stránky NBS výška úrokovej sadzby určená pri spotrebiteľských úveroch pre domácnosti poskytovaných na dobu do 1 roka v máji 2013 (uzavretie zmluvy stranami) bola 8,52 % ročne a pokiaľ úroky dohodnuté v úverovej zmluve predstavujú 96,8 %, tak viac ako jedenásťnásobne prevyšujú priemernú úrokovú sadzbu (aj v prípade ak súd vychádzal z dojednanej úrokovej sadzby 39,15 % táto by stále viac ako štvornásobne prevyšovala priemernú úrokovú sadzbu), takto vysoká úroková sadzba (jedenásťnásobná a štvornásobná) nie je odôvodnená ani žiadnymi osobitnými dôvodmi kreditného rizika dlžníka, ani hospodárskou alebo inou situáciou v slovenskej ekonomike, a takáto dohoda je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi a neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to súd prvej inštancie dospel k záveru, že dohoda o takejto úrokovej sadzbe (odmene) je právnym úkonom, ktorý sa prieči dobrým mravom, v dôsledku čoho je podľa § 39 Občianskeho zákonníka

neplatná. Takto vysoké úroky sú neprimerané a hraničia s úžerou, ich neplatenie (hoc aj úmyselné) žalovaným nemôže preto predstavovať ušlý zisk, ich dojednanie v zmluve teda nemožno pri určení výšky škody zohľadniť. Dôsledkom neplatnosti dojednaní o úroku a administratívnom poplatku je však úplná absencia akejkoľvek úrokovej sadzby v zmluve o pôžičke. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom úvere sa však úver pre absenciu úrokovej sadzby považuje za bezúročný a bez poplatkov. Neplatnosť dohody o úrokovej sadzbe v úverovej zmluve tak mala za následok, že veriteľ nemôže požadovať poplatok (úrok, úhradu nákladov) z poskytnutého spotrebiteľského úveru. Vzhľadom na to má veriteľ právo len na zaplatenie istiny 500,- Eur. Nárok na celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 484,- Eur (úroky vo výške 39,15 % a administratívny poplatok) tak ako boli žalobcom uplatnené v tomto konaní žalobou, na základe uvedeného nikdy nevznikol a bol preto uplatnený bezdôvodne, nakoľko nebolo preukázané aj na základe už uvedeného že by žalobcovi v uvedenom rozsahu vznikla škoda resp. že mu v dôsledku trestného činu žalovaného vznikla takáto škoda v podobe ušlého zisku. Zjednodušene povedané, ak by žalovaný predložil pravé potvrdenie o tom že je zamestnaný, poberal by čistý príjem vo výške 17.850,- Kč, mal by dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru, a tento by mal v úmysle splácať a aj by ho riadne splácal, nevznikol by žalobcovi nárok na zaplatenie celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom vo výške 484,- Eur, žalovaný by bol povinný zaplatiť len istinu poskytnutého úveru, z čoho vyplýva, že za daných okolností na strane žalobcu nebol preukázaný vznik skutočnej škody alebo ušlého zisku prevyšujúci sumu poskytnutej istiny vo výške 500,- Eur, ktorú sumu od žalobcu žalovaný svojím podvodným konaním vylákal. Je predovšetkým procesnou povinnosťou žalobcu, aby nielen tvrdil okolnosti z ktorých možno usudzovať na vznik a výšku škody, ale vznik škody v určitej výške aj riadne preukázal. Okresný súd dospel k záveru, že žalobca preukázal len vznik škody vo výške vyplývajúcej z právoplatného trestného rozkazu t.j. vo výške 500,- Eur. Náklady spotrebiteľa so spotrebiteľským úverom vo výške 484,- Eur dojednané v úverovej zmluve neplatne nepredstavujú skutočnú škodu ani ušlý zisk na strane žalobcu, preto ich nie je možné žalobcovi priznať. Nakoľko už skorším rozsudkom žalobe žalobcu o zaplatenie sumy 500,- Eur vrátane úroku z omeškania z uvedenej sumy vyhovel a predmetom konania ostala len suma 484,- Eur s príslušenstvom, dospel vzhľadom na už uvádzané dôvody neplatnosti úverovej zmluvy a neunesenia dôkazného bremena žalobcom ohľadne výšky škody (vyššej ako vyplývajúcej z trestného rozkazu) k záveru, že žalobu je potrebné v celom rozsahu zamietnuť.

5. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol aj bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP) tak, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania v zmysle § 255 ods. 2 CSP. Úspech strán sporu bol čiastočný, resp. pomerne rovnaký, pričom vychádzal z toho, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 984,- Eur s príslušenstvom, no priznaná mu bola suma 500,- Eur s príslušenstvom, čomu zodpovedá úspech žalobcu vo výške 50,81 % a žalovaného vo výške 49,19 % (pomerne rovnaký).

6. Proti tomuto rozsudku výlučne II. výroku podal odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že nedošlo k naplneniu dôvodov podľa § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, nemožno zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Strany sa dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy nastane dňa 12.5.2014 a dlžník sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere zaviazal k úhrade jednej splátky vo výške 984,- Eur s termínom splatnosti dňa 12.5.2014. Následne však dlžník požiadal v ten istý deň o možnosť využitia splátkového kalendára - Dohody o plnení v splátkach. Dlžník bol dňa 28.5.2013 s predmetnou Dohodou oboznámený. Podľa dohody o splátkach spotrebiteľ berie na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) sa vypočíta v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a je vo výške 304,10 %. RPMN vo výške 96,80 % stanovená v zmluve o úvere je hodnota vypočítaná pre prípad splatenia úveru v jednej splátke. Naproti tomu RPMN vo výške 304,10 % dohodnutá v dohode o splátkach, predstavuje RPMN vypočítanú v prípade spotrebiteľa, ktorý požiadal o plnenie v splátkach tak, ako je tomu aj v predmetnom prípade. Žalovaný nesie dôkazné bremeno a jeho úlohou je preukázať v čom spočíva nesprávne uvádzanie RPMN, nakoľko RPMN neabsentuje, a teda bol by to jediný dôvod prečo by bolo možné vyhlásiť zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bez poplatkov. Výška RPMN je vypočítaná v zmysle prílohy č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. podľa vzorca platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy s uvedenými vstupnými údajmi, ktoré sú uvedené na zmluve. Zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. júnom 2014, odplata

za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi sa riadi podľa predpisov účinných do 31. mája 2014. Znamená to, že pokiaľ bola spotrebiteľovi poskytnutá pôžička alebo úver na základe zmluvy uzavretej do 31.5.2014, obmedzenie výšky odplaty sa tu nebude aplikovať. Regulácia odplaty sa riadi § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch vziať do úvahy, že v prípade týchto peňažných prostriedkov je požadované v porovnaní s bankami menšie zabezpečenie a požiadavky klientov sú vybavované omnoho pružnejšie, ako tomu býva u konzervatívnejších bánk, čo je ale vzhľadom na ich zameranie pochopiteľné. Pre zistenie obvyklého úroku pre tento typ pôžičky je nutné zistiť, aká výška úrokov bola požadovaná obdobnými podnikateľskými subjektami v prípade zmlúv o krátkodobej pôžičke a úvere v určitom období (Rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 12 Cmo 95/2005 publikované v Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občianský zákoník I. § 1 až 459. Komentář. 2. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, s. 67-68; pričom treba zdôrazniť, že ide o najuznávanejší komentár v ČR, ktorého autormi sú sudcovia NS ČR). Je teda zrejme, že slovenské právo a slovenský zákonodarca poplatok za spracovanie zmluvy nielenže pripúšťa, ale aj výslovne uvádza. Čo sa týka poplatku za poskytnutie úveru, ten nie je podľa žalobcu neprimerane vysoký vzhľadom na skutočnosť, že žalobca je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania, ako aj podnikateľské náklady sú rozdielne - vyššie oproti bankám. K tvrdeniam žalobcu týkajúce sa konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, poukázal na závery rozsudku Súdneho dvora z 09.11.2016 C - 42/15, konkrétne 1. článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že: - zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči, - nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere, ktorá patrí do pôsobnosti smernice 2008/48 a ktorá je vypracovaná písomne, musí byť podpísaná zmluvnými stranami, a na druhej strane, že táto požiadavka podpisania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, 2. článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. 3. článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave, 4. článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuviedenie môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.“

7. Žalovaný odvolanie nepodal, k odvolaniu žalobcu sa nevyjadril.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej aj „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom zamietajúcom výrokoch v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok v napadnutom rozsahu (I. výrok) ako aj (závislý) II. výrok, je vecne správny, preto postupom podľa § 387 CSP tento potvrdil.

9. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola pôvodne suma 984,- Eur, úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 984,- Eur od 14.5.2014 do zaplatenia.

10. Rozsudkom č. k. 15C/182/2016-50 zo dňa 12.10.2017 súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 500,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 500,- Eur od 14.5.2014 do zaplatenia (nadobudol právoplatnosť), II. výrokom vo zvyšnej časti žalobu zamietol, III. výrokom rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

11. Krajský súd v Trnave č. k. 9CoCsp/73/2020-116 zo dňa 15.12.2020 napadnuté výroky II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie označeného v odseku 10. zrušil a v zrušenom rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súdu prvej inštancie uložil v ďalšom konaní, rozhodnúť v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), opätovne komplexne i s prihliadnutím na argumenty predostreté v odvolacom konaní posúdiť uplatnený nárok (na náhradu škody) žalobcu, za tým účelom v potrebnom rozsahu vykonať dokazovanie, výsledky celého konania potom náležite zhodnotiť a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, výsledky dokazovania posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení (s ich uvedením) a následne vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť.

12. Predmetom odvolacieho prieskumu sa stal napadnutý (zamietajúci) I. výrok (suma 484,- Eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 484,- Eur od 14.5.2014 do zaplatenia) a (závislý) II. výrok o náhrade trov konania, s poukazom na odvolacie dôvody uplatnené žalobcom v odvolaní.

13. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného (zvyšku) nároku a pretože v podstatnom zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné, správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi (žalobcovi) a zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

14. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti, ods. 3 zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

16. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

17. Ustanovenie § 420 Občianskeho zákonníka upravuje všeobecnú zodpovednosť fyzických osôb a právnických osôb, ktorá prichádza do úvahy vždy vtedy, keď nejde o niektorý z prípadov osobitnej zodpovednosti za škodu, ktoré sú upravené v § 421 až 437, resp. v ďalších ustanoveniach Občianskeho zákonníka, alebo o prípady osobitnej zodpovednosti, ktoré sú upravené osobitnými zákonmi (napr. zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci). Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je: 1. protiprávny úkon, 2. spôsobenie škody a 3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. V niektorých prípadoch sa vyžaduje aj zavinenie. V prípade, keď sa vyžaduje aj zavinenie škodcu, ide o subjektívnu zodpovednosť, v prípade, keď sa zavinenie nevyžaduje, ide o objektívnu zodpovednosť. Všeobecná zodpovednosť za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka spočíva v zavinení škodcu, pričom zavinenie škodcu sa podľa zákona predpokladá (prezumpcia zavinenia). Ust. ods. 3 § 420 Občianskeho zákonníka umožňuje vyvinenie - exculpáciu preukázaním škodcu, že škodu nezavinil.

18. Podľa § 193 CSP, súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu

pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

19. Ust. § 193 CSP upravuje okruh otázok, ktoré súd nie je oprávnený riešiť sám ako prejudiciálne otázky v civilnom sporovom konaní, ale riešenie ktorých je len v kompetencii príslušných, tam vymedzených orgánov, ktorých rozhodnutiami je súd viazaný, teda si o týchto otázkach nemôže urobiť sám prejudiciálny záver. Jedným z okruhových rozhodnutí, ktorými je civilný súd viazaný je rozhodnutie príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Súd je viazaný výrokom (nie odôvodnením) takého rozhodnutia. Z výroku o vine je potom nutné vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu a skutkovú časť s tým, že rieši naplnenie skutkovej podstaty trestného činu konkrétnym konaním páchatel'a. Rozsah viazanosti rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, je daný tým, do akej miery sú znaky skutkovej podstaty trestného činu zároveň významnými okolnosťami pre rozhodnutie o uplatnenom nároku.

20. Rozhodnutie o tom, že bol spáchaný dokonaný trestný čin, vždy neznamená len konštatovanie zavineného protiprávneho konania určitého páchatel'a, ale aj záver o narušení chránených spoločenských vzťahov a o vzniku určitej ujmy, ktorú v prípade niektorých trestných činov predstavuje škoda na majetku, prípadne nemajetková ujma, ktorej odškodnenie právne predpisy pripúšťajú (napr. pri ublížení na zdraví), ako aj záver o existencii príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a uvedenou ujmom. Rozhodnutie o spáchaní trestného činu nemožno teda vždy stotožňovať len so záverom o protiprávnom konaní (z R 22/1979).

21. Z ustanovenia uvedeného v odseku 18 vyplýva, že civilný súd je v zmysle § 193 CSP viazaný tým, kto je poškodeným. Súd je totiž viazaný tým, že bol spáchaný trestný čin. Trestný čin je definovaný v § 8 Trestného zákona ako protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Zákon ustanovuje inak, pokiaľ ide o materiálny korektív formálnej definície trestného činu vzťahujúci sa avšak len na prečin, ktorým je vo všeobecnosti jeho nepatnosť v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona. Znaky (skutkovej podstaty) trestného činu sú uvedené jednak vo všeobecnej časti Trestného zákona a jednak v osobitnej časti Trestného zákona, v tomto prípade v § 221 Trestného zákona. Skutkovú podstatu trestného činu v zmysle teórie trestného práva hmotného tvoria štyri základné znaky: 1. subjekt - páchatel' trestného činu, ktorým je žalovaný, 2. objekt - t.j. záujem chránený trestným zákonom, ktorý je spáchaním trestného činu porušený, alebo ohrozený (v tomto prípade sa jedná o ochranu majetku) 3. objektívna stránka, ktorou je konanie páchatel'a, resp. opomenutie konanie páchatel'om tam, kde bol povinný konať, aby zabránil ohrozeniu alebo porušeniu záujmu chráneného Trestným zákonom a 4. subjektívna stránka trestného činu - zavinenie páchatel'a. K týmto skutkovým znakom pri určitých druhoch trestných činov pristupujú ďalšie, akým je v prípade trestných činov proti majetku, konkrétne v tomto prípade trestného činu podvodu následok - „spôsobenie škody inému“, či minimálna výška škody potrebná na jeho spáchanie. Aby bolo možné v trestnom konaní konštatovať, že bol spáchaný určitý trestný čin, musia byť naplnené všetky jeho znaky skutkovej podstaty, inak trestný súd nemôže osobu uznať vinnou z daného trestného činu, lebo v zmysle § 8 Trestného zákona by sa nejednalo o daný trestný čin. Ak by trestný súd nemal preukázané naplnenie predpokladov zodpovednosti za škodu ako jedného zo znakov skutkovej podstaty prečinu zvýhodnenie veriteľ'a Trestného zákona nemohol by ustáliť, kto je škodcom, v čom spočíva jeho protiprávne konanie, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, zavinenie škodcu (páchatel'a) a komu bola škoda spôsobená, t.j. kto je poškodený, nemohol by žalovaného uznať vinným z daného trestného činu a poškodeného (v tomto civilnom konaní žalobcu) by nemohol odkázať s nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie. Súd je teda viazaný aj tým, kto je poškodeným. V rozhodnutí R 22/1979, v ktorom sa okrem iného uvádza, že rozsah viazanosti civilného súdu rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, je daný tým, do akej miery sú znaky skutkovej podstaty trestného činu zároveň okolnosťami významnými pre rozhodnutie o náhrade škody.

22. Pri posudzovaní nároku na náhradu škody uplatňovanému v tomto civilnom konaní je súd viazaný len právoplatným rozhodnutím trestného súdu, aj to len jeho výrokovou časťou.

23. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie v odseku 21. odôvodnenia napadnutého rozsudku, že pri posudzovaní nároku žalobcu na náhradu škody voči žalovanému pri viazanosti skutkovými okolnosťami vymedzenými v trestnom rozkaze, ktorým bol žalovaný uznaný za vinného dospel k záveru, že z tohto jednoznačne vyplýva protiprávny úkon žalovaného ako aj vznik škody, ktorá je v príčinnej súvislosti s takýmto protiprávnym úkonom a neposlednom rade aj výške škody - 500,- Eur. Nakoľko žalobca si v predmetnom konaní uplatnil celkovo 984,- Eur bolo nevyhnutné preskúmať, či žalobcovi vznikla škoda vyššia ako istina poskytnutého úveru, ktorá mu už bola skorším právoplatným rozsudkom priznaná.

24. Úroky dohodnuté pri poskytovaní peňažnej pôžičky predstavujú odmenu za užívanie požičanej istiny. Je nepochybné, že neprimerane vysoké úroky, dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomných vzťahov medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Dobrými mravmi v občianskoprávných vzťahoch sa v súdnej praxi rozumie súbor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktorý je v súlade so všeobecne uznávanými vzťahmi medzi ľuďmi a mravnými princípmi spoločenského zriadenia a ktorý v historickom vývoji osvedčil istú nemennosť, vystihujúc podstatné historické tendencie, ktoré sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem.

25. Ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, t. j. právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, dopredu neobmedzeného okruhu okolností. Pri posudzovaní, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade, či v rozpore s dobrými mravmi, zákon výslovne neurčuje, z akých hľadísk má súd vychádzať, preto závisí v každom prípade na úvahe súdu. Rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre použitie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka alebo § 39 Občianskeho zákonníka, je vždy potrebné urobiť po starostlivej úvahe, v rámci ktorej musia byť zvážené všetky rozhodujúce okolnosti.

26. Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne prevyšuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozhodnutie NS SR 5Cdo/26/2011).

27. Odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009, podľa ktorého hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Rovnako je potrebné vychádzať už na spomínané rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 26/2011, podľa ktorého pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky.

28. V prejednávanej veci súd prvej inštancie zistil, že úroková miera 39,15 % dohodnutá medzi stranami v uzavretej zmluve zo dňa 28.5.2013 (ako aj úrok 96,80 %) podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, keď podľa priemerných úrokov obchodných bánk bola v mesiaci máj 2013 pri spotrebiteľskom pre domácnosti na obdobie 1-5 rokov vo výške 8,52 % a z tohto zistenia vyvodený správny záver o neplatnosti takéhoto dojednania pre rozpor s dobrými mravmi. S týmto názorom súdu prvej inštancie sa

odvolací súd stotožnil, keď dojednaný úrok 39,15 % presahuje vyššie uvedené limity úrokových sadzieb uplatňovaných bankami, a to viac ako 4-násobne (nehovoriac už o úroku 96,80 %). Dohodnuté úroky sú odplatom za užívanie požičanej sumy, nemajú zabezpečovaciu funkciu a na to, že ich výška je v rozpore s dobrými mravmi nemá vplyv, že táto bola dohodnutá. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmene) za užívanie požičanej sumy, teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. Okresný súd teda správne konštatoval, že dohoda o takejto úrokovej sadzbe (odmene) sa prieči dobrým mravom, v dôsledku čoho je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. Zároveň správne uzavrel, že dôsledkom neplatnosti dojednaní o úroku je úplná absencia akejkoľvek úrokovej sadzby v zmluve (podľa § 9 ods. 2 písm. i/) a podľa § 11 ods. 1 (písm. b/) zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov. So záverom okresného súdu, že nárok žalobcu vo výške 484,- Eur nikdy nevznikol, v uvedenom rozsahu nebol preukázaný ani vznik škody žalobcu (ani v podobe ušlého zisku). Žalovaný by bo povinný zaplatiť žalobcovi len istinu poskytnutého úveru vo výške 500,- Eur, ktorú od žalobcu (podvodne) vylákal.

29. Odvolací súd dopĺňa, že hoci žalobca v danom prípade je nebankovým subjektom, dojednanie úrokov nemôže výrazne prekračovať úrokové sadzby oproti bankovým subjektom. Úrok niekoľkonásobne vyšší ako obvyklý podstatne prevyšuje obvyklú odplatu na finančných trhoch. Aj zo stránky www.nbs.sk je možné zistiť, aké boli v rozhodnom období úrokové sadzby v bankách. Aj keď žalovaný podpísal zmluvu o spotrebiteľskom úvere dobrovoľne s podmienkami v nej uvedenými, resp. výšku príslušného poplatku a úrokov nenamietal, je potrebné prihliadnuť na to, že tak učinila bez znalosti vecí.

30. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom, že v prípade zmluvy uzavretej do 31.5.2014 obmedzenie výšky odplaty sa nebude v danej veci aplikovať. K uvedenému je nutné poukázať na to, že ani z ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ani z dôvodovej správy k nemu nemožno vyvodiť, že by malo predstavovať špeciálnu normu voči § 39 Občianskeho zákonníka, a že by malo vylučovať prípadné skúmanie rozporu úrokovej sadzby s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka dopĺňa iné normy obmedzujúce výšku odplaty (odmene) veriteľa pri poskytovaní úverov a pôžičiek. Súčasťou odplaty je totiž nielen samotný úrok, ale aj ďalšie poplatky a plnenia pri uzavretí zmluvy alebo počas jej trvania. Účelom § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka bolo brániť tomu, aby nízky úrokový výnos (nízky úrok, ktorý bol v súlade s dobrými mravmi) bol vyrovnávaný prostredníctvom týchto vedľajších poplatkov a plnení. Inak povedané, účelom bolo brániť tomu, aby veriteľ cenu úveru alebo pôžičky prenášal z úroku (úrokovej sadzby) do iných plnení a tým (aspoň navonok) sťažoval možnosť prípadného vyslovenia neplatnosti úrokovej sadzby pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ani súlad celkovej odplaty s odplatami na finančnom trhu podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka nebráni súdu skonštatovať nemravnosť úrokovej sadzby podľa § 39 Občianskeho zákonníka a vysloviť jej neplatnosť. Súd je aj pri neexistencii zákonného obmedzenia výšky úrokovej sadzby oprávnený a povinný skúmať jej súlad s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

31. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a neunesenie dôkazného bremena žalobcom ohľadom výšky škody (vyššej ako vyplývajúcej z trestného rozkazu) nebolo dôvodné vyhovieť žalobe v sume 484,- Eur (s príslušenstvom).

32. Naviac odvolací súd poukazuje na to, že údaj o správnej výške RPMN musí byť uvedený priamo v zmluve o úvere z dôvodu, že ak sa údaj o skutočnej výške RPMN uvádza iba v ďalšom dokumente súvisiacom so zmluvou o úvere, napríklad v dohode o splátkach úveru (tak ako je tomu v danej veci), nemusí spotrebiteľ postrehnúť, že sa uzavretím dohody o splátkach mení aj pre neho podstatný údaj pre uzavretie zmluvy o úvere (výška RPMN) z dôvodu, že svoju pozornosť zameriava na výhodnosť splátok. Dohoda o splátkach uzavretá ako samostatný dokument v rovnaký deň a čas ako zmluva o úvere svedčí o snahe veriteľa zaviesť pozornosť spotrebiteľa o výhodnosti poskytnutého úveru. Ak v zmluve o úvere bol uvedený nesprávny údaj o výške RPMN 96,80 % oproti správne uvedenému údaju 304,10 %, je nutné uzavrieť, že poskytnutý úver je podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch bezúročný a bez poplatkov, hoc pre záver bezúročnosti a bezpoplatkovosti postačí už len absencia jednej z náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

33. V súvislosti s námietkou žalobcu „K tvrdeniam žalobcu týkajúce sa konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru...“ v súvislosti, s ktorou poukázal na závery rozsudku Súdneho dvora z 09.11.2016 C - 42/15, odvolací súd konštatuje, zrejmy nesúlady tejto odvolacej námietky vo vzťahu k odôvodneniu odvolaním napadnutého rozsudku, keďže súd prvej inštancie sa konečnou splatnosťou spotrebiteľského úveru (vôbec) nezaoberal, uvedená odvolacia námietka použitá žalobcom sa zjavne týka obdobných vecí, kde súdy vyhodnotili vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako spotrebiteľský. Uvedené sa však netýka prejednávanej veci, preto ani nebolo potrebné sa ňou zaoberať.

34. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie I. výkonom žalobu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd s použitím § 387 ods. 1 CSP rozsudok, včítane správneho II. výroku (o náhrade trov konania) bez uvedenia osobitnej odvolacej argumentácie, potvrdil.

35. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol zásadne nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v odvolacom konaní pasívny, nevykonával žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčíslil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

37. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyšiac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

38. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

39. S poukazom na uvedené odvolací súd žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznal.

40. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa týkajúcu sa nesúhlasu aj so záverom o bezúčelnosti a bezpoplatkovosti úveru, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

41. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).